

twitter
#WBP2012c

PRAKTIJKCURSUS

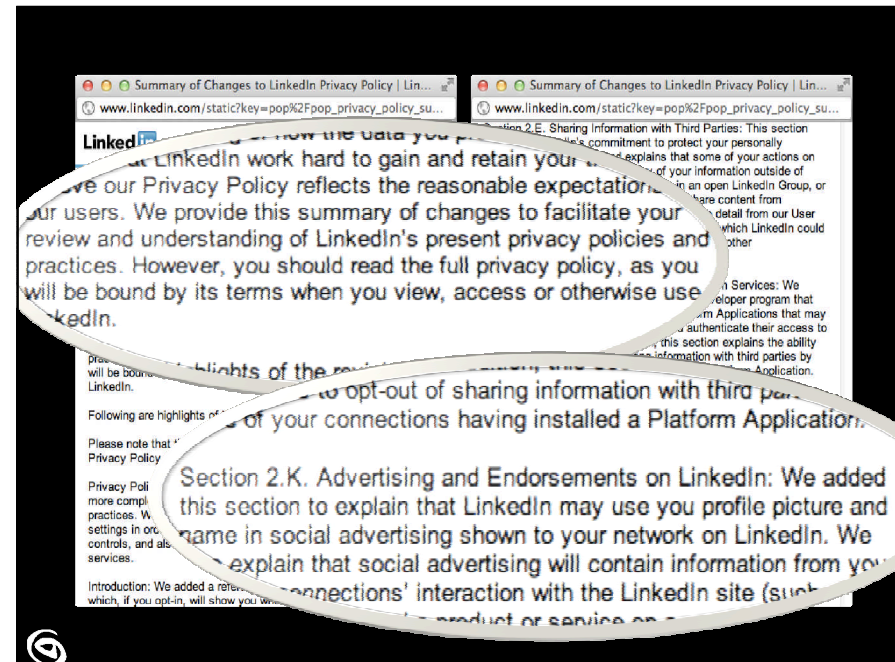
Wet bescherming persoonsgegevens
en andere privacywetgeving

regels voor verwerking
persoonsgegevens

Gerrit-Jan Zwenne — 9 februari 2012
gerrit-jan.zwenne@twobirds.com

Bird & Bird

rechtmatige verwerking

verwerking toegestaan...

met ondubbelzinnige toestemming

- ondubbelzinnig
  - niet: enkele aanvaarding van algemene voorwaarden met instemmingsbepaling
- eerst informeren
- intrekken 'te allentijd' mogelijk
  - maar dan kan de dienst misschien niet worden verleend...
- vrijwillig gegeven
  - niet veronderstellen in arbeidsverhoudingen!

betrokkene jonger dan zestien jaren (of onder curatele of mentorschap) toestemming van wettelijk vertegenwoordiger

WP29 Opinion 15/2011 on Consent

Art. 8a jo 1(i) en 5 Wbp

Amazon.co.uk Privacy Notice

Changes to the Privacy Notice February 17, 2009

Amazon.co.uk knows that you care how information about you is used and shared and we appreciate your trust in us to do that carefully and sensibly. This notice describes the privacy policy of Amazon.co.uk. **By visiting Amazon.co.uk, you are accepting and consenting to the practices described in this Privacy Notice.**

Controllers of Personal Information
Personal Information About Customers

verwerking is ook toegestaan...

uitvoeringsovereenkomst

- incl. 'onderhouden normale klantrelatie'

wettelijke verplichting

- informatieplicht banken en werkgeverst.b.v. fiscus
  - art. 53 AWR

vrijwaring vitale belangen

- levensbedreigendesituaties

Art. 8(b)-(d)
WBP

publiekr. taak bestuursorgaan

- bijv. informatiebevoegdheid belastinginspecteur

behartiging gerechtv. belang van verantwoordelijke ...tenzij privacybelang van betrokkene prevaleert

- direct marketing
- fraudebestrijding
- voorkomen overkreditering
- enz.

Art. 8(e)-(f)
WBP

proportionaliteit & subsidiariteit

- privacyinbreuk niet onevenredig in verhouding met het doel waarvoor wordt verwerkt
- verwerking alleen als verwerkingsdoel niet op andere (minder belastende wijze) kan worden bereikt

verzamelen

verzameldoel

- gerechtvaardigd
- uitdrukkelijk omschreven
- én welbepaald

van tevoren vastgelegd

géén blanco volmacht

~~“...ver...woorde
b...rijfsvoe...ag...”~~

“...administratie t.b.v. betalingen en inning van vorderingen, daaronder mede begrepen het in handen van derden stellen van vorderingen..”

Art. 7 Wbp

doelbinding

verwerking niet onverenigbaar met verzameldoel en verwerking

- verwantschap verzameldoel en verwerking
- aard van de gegevens
  - financieel, gezondheid, etniciteit enz.
- gevolgen van verwerking
  - abonnementsweigering of wetenschappelijk onderzoek..?
- wijze van gegevensverrijking
  - van betrokkene zelf of van derden?

Art. 9 Wbp

bewaren

gegevens bewaren zolang nodig t.b.v. doeleinden waarvoor ze zijn verzameld

bewaartermijnen

- zolang er claims mogelijk zijn
  - 5 jaar (art. 3:306 e.v. Bw)
  - 2 jaar (7:23-2 Bw)
- wettelijke administratieplichten
  - 7 jaar (art. 52 -4 Awr)
- niet gemelde personeels- en salarisadministratie
  - 2 jaar (art. 8 en 9 Vrijstellingsbesluit)

Art. 10 Wbp

Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden

Jaargang 2001

250
Besluit van 7 mei 2001, houdende aanwijzing van verwerkingen van persoonsgegevens die zijn vrijgesteld van de melding bedoeld in artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens (uit Wbp)

Artikel 15. Juridische dienstverleners en accountants

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen van notarissen, advocaten of andere rechtshulpverleners, alsmede van registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten oog op de juridische onderscheidenlijk financiële dienstverlening aan cliënten, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel bedoelde eisen.

5. De persoonsgegevens worden verwijderd nadat de bewaarder grond van toepasselijke gedrags- en beroepsregels is verstrekt bij gebreke daarvan, uiterlijk twee jaren na de beëindiging van de behandeling van de zaak, de uitvoering van de controle of de afwikkeling van het geschil, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht.

Artikel 12. Debiteuren en crediteuren

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen, anders dan bedoeld in de artikelen 3 tot en met 11, betreffende debiteuren of crediteuren van de verantwoordelijke, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel bedoelde eisen.

6. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk twee jaren nadat de desbetreffende vordering is voldaan, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht.

Artikel 38. Videocameratoezicht

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen met het oog op de beveiliging van personen, gebouwen, terreinen, zaken en productieprocessen, die zijn toevertrouwd aan de zorg van de verantwoordelijke, door middel van het gebruik van duidelijk zichtbare videocamera's, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel bedoelde eisen.

8. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk 24 uren nadat de persoonsgegevens zijn gemaakt, dan wel na afhandeling van de geconstateerde incidenten.

Artikel 8. Salarisadministratie

1. Artikel 27 van de wet is niet van toepassing op verwerkingen in kader van de salarisadministratie betreffende personen in dienst werkzaam ten behoeve van de verantwoordelijke, voor zover deze verwerkingen voldoen aan de in dit artikel bedoelde eisen.

5. De persoonsgegevens worden verwijderd uiterlijk twee jaren na het dienstverband of de werkzaamheden van de betrokkene ten behoeve van de verantwoordelijke zijn beëindigd, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht.

beveiligingsplicht

- passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking
- maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen
- de maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen

vage normen...

aandachtspunten beveiliging

- beveiligingsbeleid
- administratieve organisatie
- beveiligingsbewustzijn
- eisen aan personeel
- inrichting van werkplek
- toegangsbeheer en controle
- beheer en classificatie ict infrastructuur
- netwerken en externe verbindingen
- software van derden
- bulkverwerking
- bewaren
- vernietigen
- continuïteit
- uitbesteden
- enz.

achtergrondstudie

- exclusiviteit, integriteit en continuïteit
- vier risicoklassen
- praktisch
- wat gedateerd
- nieuw! richtsnoeren beveiliging

→ "inwerkingtreding"
in medio 2012...

A&V 23
april 2001

passende maatregelen

technisch

- toegangscontrole
- logfiles
- usb-sticks
- passwords
- backups
- enz.

organisatorisch

- verantwoordelijkheden
- bevoegdheden
- instructies
- trainingen
- beveiligingsplan
- enz.

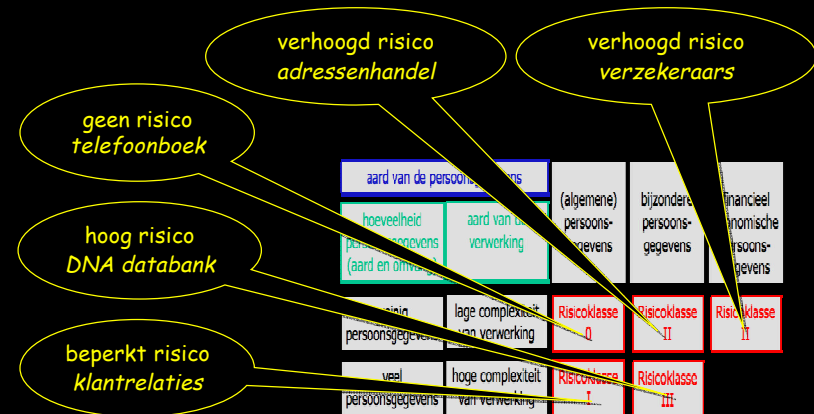
passendheid

- stand v/d techniek
- kosten
- risico's

- *soort verwerking*
- *soort gegevens*
- *hoeveelheid cq. aantal betrokkenen*

risicoanalyse

The Register

Data protection watchdog distributes email mailing list

29-10-2004 The Dutch Data Protection Authority (Dutch DPA), which supervises the compliance with acts that regulate the use of personal data, was rather red-faced this week when it sent out a newsletter with all of the recipients in the Cc: field instead of the Bcc: field.

DPA's news letter goes out to 4000 subscribers. The DPA, which supervises the compliance with the Dutch Personal Data Protection Act was lucky that 'only' a thousand subscribers received the letter, but it managed to make the mistake twice. In a message it apologised for sending the first letter, again putting all recipients to the Cc list, so a second apology had to be sent.

<ronde@telecom.nl>, <monica.vecto@minic.nl>, <grobbe@policyforum.com>, <hans.ronhaar@coax.nl>, <hendrik.rood@stratix.nl>, <hans@norman.nl>, <rob.rosendaal@nl.verizonbusiness.com>, <e.e.rossieau@nctb.nl>, <samson@nvb.nl>, <i.sanders@dr2.nl>, <janneke.scheepers@minoc.com>, <h.schippers@minfin.nl>, <seinen@vandoorne.com>, <l.a.r.siemerink@law.leidenuniv.nl>, <asixma@consumentenbond.nl>, <maurice.smit@mailing.nl>, <andre.smulders@tno.nl>, <bert.snel@comsecglobal.com>, <spm@thrijswijk.nl>, <vincent.spruit@ecp.nl>, <leon.teheux@caggemini.com>, <erik_vanveen@symantec.com>, <arnout@xcat-industries.nl>, <mvdvelde@consumentenbond.nl>, <sophie.veraart@ecp.nl>, <maartje.verbene@scarlet.biz>, <xander.vandervoort@ois-nl.eu>, <pieter.anthonio@anp-advies.nl>, <eelco.vriezepak@at-ez.nl>, <wilbert.vrouwenvelder@minvenw.nl>, <gert.wabeke@kpn.com>, <twagemans@ebay.com>, <j.wester@minez.nl>, <m.wiegel@nctb.nl>, <leon.de.wit@nl.pwc.com>, <a.p.h.g.van.zantvoort@minjus.nl>, <hz@kahuna.nl>, <gerrit-jan.zwenne@twobirds.com>, <righard.zwienenberg@norman.no>
Cc: "Dries, Hein" <H.Dries@opta.nl>, "Man, Mei Po" <M.Man@opta.nl>
Conversation: Consultatiedocument voorgenomen beleidsregels basismaatregel ogv art. 11.3 Tw
Subject: Consultatiedocument voorgenomen beleidsregels basismaatregel ogv art. 11.3 Tw

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u het Consultatiedocument beleidsregels basismaatregelen op grond van artikel 11.3 van Telecomwet.

Voor verdere informatie verwijst ik u

Met vriendelijke groet,

[XXXXX]
Secretariaat IPB
Opta Onafhankelijke Post en Telecommunicatie
E-Mail: xxxx@opta.nl
Tel.: + 31 (0)70 - 3159xxx
Fax: + 31 (0)70 - 3153501

Disclaimer

Dit emailbericht kan vertrouwelijke informatie bevatten of informatie die is beschermd door een beroepsgeheim. Indien dit bericht niet voor u is bestemd, wijzen wij u erop dat elke vorm van verspreiding, vermenigvuldiging of ander gebruik ervan niet is toegestaan. Indien dit bericht blijkt bij vergissing bij u terecht is gekomen, verzoeken wij u ons daarvan direct op de hoogte te stellen via tel.nr 070 315 3500 of e-mail mailto:mail@opta.nl en het bericht te vernietigen.

bewerker en verantwoordelijke

bewerker

- verwerking onder gezagverwantwoordelijke
- geheimhoudingsplicht
- aansprakelijkheid m.b.t. 'eigen werkzaamheid'
  - tenzij tegenbewijs

verantwoordelijke

- zorgplicht m.b.t. verwerking
  - audits, informeren enz.
  - naleving recht andere EU-lidstaten
- zorgplicht m.b.t. beveiligingsplichten

vastgelegd in schriftelijke of andere gelijkwaardige vorm (bijv. overeenkomst)

Art. 12, 14,
49-3 Wbp

geautomatiseerde besluitvorming

- geautomatiseerde gegevensverwerking
  - om beeld te krijgen van persoonlijkheid van betrokkene, én
  - met rechtsgevolgen die betrokkene in aanmerkelijke mate treffen
- toegestaan als
  - beslissing ihkv sluiten of uitvoeren van overeenkomst
    - verzoek van de betrokkene is voldaan, of
    - passende maatregelen ter bescherming van zijn gerechtvaardigd belang, of
    - wettelijke waarborgen
- informatieplicht
  - logica die ten grondslag ligt aan geautomatiseerde verwerking van gegevens

kredietwaardigheid ('credit score')
betrouwbaarheidsanalyse
huursubsidie,
studiefinanciering
enz.

Art. 42Wbp

« bijzondere gegevens »

- levensovertuiging of godsdienst
- politieke gezindheid
- lidmaatschap vakbond
- ras
- seksuele leven
- gezondheid
- strafrechtelijke gegevens (e.d.)

- én burgerservicenummer

Art. 16 en 24
Wbp

verwerking «bijzondere gegevens»

- verwerking bijzondere gegevens verboden, tenzij...
  - met uitdrukkelijke toestemming (enz.), of
  - door bepaalde verwerkers en voor bepaalde doeleinden
  - enz...

Art. 16 t/m
24 Wbp

« rasgegevens » verwerking mag

- voorzover onvermijdelijk ter identificatie
- voorzover nodig i.v.m. positieve discriminatie
  - alleen gegevens betreffende geboorteland van de betrokkene, van diens ouders of grootouders,
  - dan wel andere, bij wet vastgestelde criteria
    - o.g.v. objectief kan worden bepaald of iemand tot een minderheidsgroep behoort, en
    - geen schriftelijk bezwaar van betrokkene

Art. 18 Wbp

uitdrukkelijk

doel onderscheid maken...

Alléén als een verantwoordelijke foto's of ander beeldmateriaal publiceert met het uitdrukkelijke doel om onderscheid te maken naar ras, is bijzondere oplettendheid geboden. In dat geval acht het CBP het een redelijke wetstoepassing om het beeldmateriaal aan te merken als een bijzonder persoonsgegeven.

CBP richtsnoeren

“ ... [onjuist is] dat in een geval [...] waarin de vordering uitdrukkelijk ook betrekking had op foto's van personen, toepassing van [art. 18 Wbp en 126nf Sv] alleen in aanmerking komt indien met de vordering is beoogd de desbetreffende gevoelige [ras] informatie aan die foto's te ontlener”

HR 23 maart '10

echter...

- Rb Zutphen 15 april 2010 LJN BM1196
- Hof Den Haag 6 mei 2010 LJN BM8433
- Rb Rotterdam 19 mei 2010 LJN BM5003
- Hof Arnhem 3 juni 2010 LJN BM6941
- Rb Haarlem 11 juni 2010 LJN BM7440
- Rb Amsterdam 5 juli 2010 LJN BN1025
- Rb Rotterdam 22 juli 2010 LJN BN3338 en BN3336
- Rb Arnhem 3 aug. 2010 LJN BN2280
- Rb Alkmaar 5 aug. 2010 LJN BN3312

"Uit art. 29 Wbp gelezen in samenhang met art. 38 Vrijstellingsbesluit Wbp volgt dat beelden verkregen door middel van videocameratoezicht zonder verdere persoonsgegevens geen persoonsgegevens zijn als bedoeld in art. 16 Wbp"

« vakbondslidmaatschap »

- door betreffende vakbond of vakcentrale
  - voor zover dat gelet op de doelstelling van de vakbond of centrale noodzakelijk is
  - derdenverstrekking alléén met toestemming van betrokkene

«bijz. gegevens» verwerking mag ook

- uitdrukkelijke toestemming
  - wilsuiting in woord, schrift of gedrag tot uitdrukking gebracht
- door betrokkene duidelijk openbaar gemaakt
- vaststelling, uitoefening of verdediging in rechte
- volkenrechtelijke verplichting
- zwaarwegend algemeen belang
  - passende waarborgen, én
  - bij wet bepaald of ontheffing Cbp

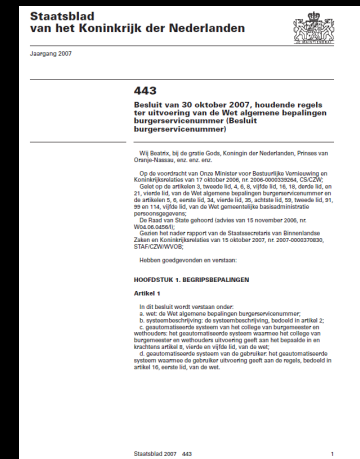
- verwerkingen t.b.v. wetensch. onderzoek
  - onderzoek dient alg. belang, én
  - verwerking noodzakelijk, én
  - uitdrukkelijke toestemming onmogelijk of onevenredige inspanning, én
  - waarborgen dat privacy van betrokkene niet onevenredig wordt geschaad

Art. 23 Wbp

persoonsnummers

- nummer ter identificatie van betrokkene bij wet voorgeschreven
  - burgerservice-nummer
- alléén gebruiken ter uitvoering van betreffende wet dan wel voor doeleinden bij wet bepaald
  - belastingheffing enz.
- besluit bsn
  - Stb. 2007, 443

Art. 24 Wbp

transparantie

betrokkene

- kennisnemingsrecht
  - max. vergoeding €4,50
- verbeteringsrecht
- verzetsrecht
  - relatief
  - absoluut

Art. 35

Art. 39

Art. 36

Art. 40

Art. 41

verantwoordelijke

- meldingsplicht
- inlichtingenplicht
  - 'logica van het systeem'
  - protocolplicht

Art. 27

Art. 30

Art. 33

Art. 34

Art. 42

Art. 38

uitzonderingen transparantie

- doelbinding
- inlichtingenplicht
- kennisnemingsrechten

niet van toepassing als nodig i.v.m.

- staatsveiligheid
- voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten
- gewichtige economische en financiële belangen van staat e.d.
- bescherming van betrokkene of van rechten en vrijheden van anderen
  - incl. verantwoordelijke

Art. 9-1, 30-3 en
33 t/m 35 jo 43
Wbp

HR 29 juni 2007

- inzageverzoek vereist géén onderbouwing
  - 843a Rv geen afbreuk aan art. 35 Wbp (en omgekeerd)
- opnamen telefoongesprek vallen onder inzagerecht
- verstrekking 'globale informatie' onvoldoende

LJN AZ4664, AZ4663 en BA3529

Echter: ABRvS 2 februari 2011 LJN BP2831

"...dat Dexia in beginsel niet op grond van haar belang om administratieve lasten te beperken het verstrekken van kopieën of transcripties van telefoongesprekken mag afwijzen.

Het bezit van een groot cliëntenbestand brengt immers mee dat veel cliënten – al dan niet daartoe aangemoedigd door televisie-acties – een beroep op de hun toekomstige rechten kunnen doen."

meldplicht

- geautomatiseerde verwerking
  - Meldingsformulier CBP
    - naam en adres
    - verantwoordelijke
    - doeleinden, enz.
- vrijstelling
  - privacyinbreuk is onwaarschijnlijk
  - Vrijstellingsbesluit

The image shows a screenshot of a web form titled "Meldingsformulier verwerking persoonsgegevens". The form is partially filled out, showing fields for "Meldingsformulier" and "Meldingsformulier". Below the form, there is a section titled "Meldingsformulier verwerking persoonsgegevens" with a small text block explaining the purpose of the form and the data collected. The text is in Dutch and mentions the "College Bescherming Persoonsgegevens".

meldingsregister

Albert Heijn BV	
meldingsnummer	12397
naam van verwerking	zelfscanning
doel(en) van verwerking	de verwerking van persoonsgegevens telkens op filiaalniveau om de niet anonieme AH Bonuskaarthouders in staat stellen de boodschappen die bij bepaalde AH filialen doet zelf te scannen, en vervolgens meteen af te rekenen
betrokkene(n)	
AH klanten die deelnemen aan het zelfscanningsysteem	persoonsgegevens omschrijving: scangegevens klant verzameldoel: afrekenen door klant en computergestuurde steekproefsgewijze controle omschrijving: naw gegevens verzameldoel: ...

twitter
#WBP2012c

vragen?

zwenneblog • gerrit-jan.zwenne@twobirds.com • @grrtjzwnne